

Jozef

DE HEER STOND JOZEF TER ZIJDE
zodat hij in alles slaagde.

GENESIS 39:2 NBV21

Het maandthema voor oktober bij She Rises is Jozef, van put naar paleis. Daar kan je natuurlijk enorm veel over schrijven, en iedereen kent het verhaal van Jozef waarschijnlijk wel. Toch wil ik een zijsprong maken en niet Jozef zelf benadrukken in deze Bijbelstudie, maar het plan van God door middel van mensen in zijn leven. Laten we eerst samen een gedeelte van het verhaal van Jozef lezen.

Lezen: Genesis 37:1-36

Waarschijnlijk is dit een vrij bekende geschiedenis als je christelijk opgegroeid bent, maar laten we eens kijken naar de belangrijkste mensen in het verhaal van Jozef die ingezet werden door God om Zijn plan te laten volbrengen.

Jacob: Als eerste de vader van Jozef, Jacob. Jozef was het geliefde kind van zijn vader. Dat lezen we ook in vers 3

"Israël had Jozef meer lief dan al zijn andere zonen, want hij was voor hem een zoon van zijn ouderdom."

Het lijkt er dus zeker op dat Jozef een vader had die positief bijgedragen heeft aan zijn ontwikkeling. Toch staat in vers 10 ook een berisping van zijn vader.

BIJBELSTUDIE – JOZEF – SHE RISES

“Toen hij dit aan zijn vader en zijn broers vertelde, bestrafte zijn vader hem en zei tegen hem: Wat is dat voor een droom die je gehad hebt? Moeten wij, namelijk ik, je moeder en je broers, soms naar je toe komen om ons voor jou ter aarde neer te buigen?”

Toch was de reactie van zijn vader en zijn broers totaal anders. In vers 11 lezen we dit:

“Zijn broers waren jaloers op hem, maar zijn vader hield de zaak in gedachten.”

Wat moet het een fijn gevoel zijn geweest voor Jozef dat hij geliefd werd door zijn vader. Hij werd berispt uit liefde en zijn vader hield *“de zaak in gedachten”*. Verder in het hoofdstuk en in Genesis lezen we het intense verdriet dat Jacob had toen hij dacht dat Jozef gestorven was. Wat was Jozef een geliefd kind en wat een voorrecht had hij dat hij een liefhebbende vader had. Een positief persoon die hem gevormd heeft in zijn leven.

De broers: Dan gaan we kijken naar de broers. Als wij denken aan de broers van Jozef dan komt toch het beeld van de kwaadaardigheid van deze mannen sterk naar voren. Zij waren immers diegenen die jaloers op hem waren en ook diegenen die hem in de put gooiden. Maar laten we eens inzoomen op hen. Zij kregen een broertje erbij en dat was een geliefd kind van Jakob. De reactie van de broers is te lezen in vers 4:

“Toen zijn broers zagen dat hun vader hem meer liefhad dan al zijn broers, haatten zij hem en konden niet vriendelijk meer tot hem spreken.”

Ook staat in vers 1 te lezen dat

“Jozef het zijn vader vertelde als de andere jongens een streek uithaalden” (HTB).

Laten we eerlijk zijn, zouden wij Jozef dan zo’n leuk kind gevonden hebben? Hij verklikte en was ook nog het lievelingetje van zijn vader. Misschien hadden de broers toch best een menselijke reactie, alhoewel natuurlijk met een extreme uitkomst.

Toch kunnen we ook zien dat niet al zijn broers het slechtste met hem voor hadden. Ruben nam het al gelijk voor Jozef op en probeerde ook het kwade plan van zijn broers tegen te houden. Maar ook Juda, die de aanstichter lijkt tot alles, wil toch Jozef niet doden omdat *“hij een broer is”*. En als we verder in Genesis gaan lezen, zien we bij Juda een verandering. Hij gelooft dat alles wat er gebeurt een straf is van God en hij wil zelfs de plaats van de jongste zoon Benjamin innemen en zelf slaaf worden (Genesis 44).

BIJBELSTUDIE – JOZEF – SHE RISES

Als we dus kijken naar deze groep broers, is niet de hele groep slecht en is Juda veranderd van de aanstichter tot diegene die de straf wil dragen. Juda wordt zelfs de stam waar uiteindelijk onze Verlosser uit geboren wordt. Wat een bijzondere rol hebben de broers gespeeld in het verhaal van Jozef. Soms is het goed om in te zoomen op mensen in een groep en niet snel iets in zijn geheel tot negatief te bestempelen. En ook is het goed om ons ervan bewust te blijven dat mensen ten goede kunnen veranderen.

De wegwijzer: Heb je weleens nagedacht over die wegwijzer die Jozef richting zijn broers stuurde? In vers 15-17 staat er meer over hem:

“Een man trof hem aan, want zie, hij was aan het ronddwalen op het veld, en de man vroeg hem: Wat zoek je? Hij zei: Ik ben op zoek naar mijn broers; vertel mij toch waar zij aan het weiden zijn. Toen zei die man: Zij zijn vanhier opgebroken, want ik hoorde hen zeggen: Laten we naar Dothan gaan. Jozef ging zijn broers achterna en trof hen aan bij Dothan.”

Als deze man Jozef niet gezegd had waar zijn broers waren, hoe was het dan gegaan? In de hele Bijbel gaan waarschijnlijk maar 3 verzen over deze man en toch is hij zo belangrijk geweest voor het verloop van de geschiedenis van het volk Israël. Het kan zijn dat je denkt dat deze man een negatieve invloed heeft gehad, want door hem komt Jozef natuurlijk aan bij zijn broers. Het kan ook juist zijn dat je denkt dat deze man een positieve invloed heeft gehad, want zonder hem was het hele verhaal anders gelopen dan de positieve afloop die wij kennen.

De wegwijzer is zich misschien nooit bewust geweest van zijn invloed. Zulke wegwijzers zijn mensen in jouw leven die misschien naamloos zijn, maar toch van grote invloed zijn. Kennen wij deze mensen? God kent hen wel en zij zijn zo waardevol voor Zijn plan. Laten we eens goed kijken naar ons leven en deze wegwijzers gaan zien. Wat een liefde dat God deze wegwijzers gebruikt voor ons leven en wat een eer als jij zo'n wegwijzer mag zijn. Misschien naamloos voor de menigte, maar waardevol voor God.

Naarmate het verhaal verder gaat, zijn er nog zoveel meer mensen die invloed hebben gehad op Jozef. Wat dacht je van de vrouw van Potifar, Potifar zelf en de bakker en de schenker? Allemaal mensen die op Jozefs levenspad werden gebracht. Sommigen positief, anderen negatief. Wij kennen de afloop, dus weten dat iedereen bijdroeg aan het 'succesverhaal' van Jozef. Maar schakel eens over naar je eigen leven. Weet jij waar je staat over 10 jaar? Welke personen leveren op dit moment een positieve bijdragen aan jouw leven? En misschien nog wel belangrijker, welke personen zijn op dit moment negatief in jouw leven? Zijn dat mensen die je het liefst uit je leven wilt hebben? Misschien zijn dit juist de mensen die God op jouw weg brengt om Zijn doel te vervullen.

BIJBELSTUDIE – JOZEF – SHE RISES

Misschien word je wel in de put gegooid en snap je er niks van. Je eigen familie die jou zo behandelt. Dat kan toch niet van God zijn? Maar niks gaat buiten Hem om. Dus juist die mensen die jij het liefste weg zou willen hebben, horen bij het plan van God. Zit je in de (geestelijke) gevangenis? Dat is misschien precies de plek waar God jou gaat leren om Hem te vertrouwen. En dit duurt misschien wel veel langer dan jij wilt dat het gaat duren.

Er zit zoveel wijsheid in het verhaal van Jozef, en het lijkt toch allemaal weer neer te komen op een les om niet te kijken naar je omstandigheden (positieve of negatieve mensen in je omgeving), maar erop te vertrouwen dat iedereen in jouw leven bijdraagt aan het plan dat God heeft om Zijn wil op deze aarde te volbrengen.

Is dat makkelijk? Nee. Wij willen niet in een put belanden, wij willen niet verraden worden, wij willen niet vals beschuldigd worden, wij willen niet in de gevangenis belanden. Wij willen voorspoed. Toch zou Jozefs karakter nooit zo ontwikkeld zijn naar Gods wil als hij gelijk onderkoning geworden was. Durven wij te geloven dat alles en ieder persoon in ons leven meewerkt zoals God het bedoelt?

Gebod:

*Lieve Vader in de hemel,
Dank U wel dat U mij op het oog heeft,
dank U wel dat U al mijn haren heeft geteld,
maar dat niet alleen,
dat U elk detail van mijn leven kent.
Ik vertrouw op Uw grootheid,
ook als mijn leven niet loopt zoals ik graag wil.
Ik bid voor de mensen in mijn leven, dat zij mogen bijdragen
aan het plan van U, ondanks dat ik het zelf misschien niet altijd zo zie.
Ik vergeef de mensen die ik iets aanreken
en ik zegen de mensen die om mij heen staan.
Ik geef mij over aan Uw plan en dank U voor Uw genade.
Uw weg is hoger dan mijn weg en dat leert het verhaal van Jozef mij.
Leer mij de weg te bewandelen die U wilt dat ik ga,
met de mensen die U op mijn pad brengt.
In Jezus' naam, amen!*

Reflectievragen

- Zijn er mensen in jouw leven geweest waar je nu over kan zeggen dat ze jou gevormd hebben?
- Heb jij een 'Jakob' in je leven? Een positief persoon die jou liefheeft en jou op een positieve manier vormt?
- Een strenge opvoeding of een andere berisping kan misschien een negatief gevoel geven, maar kun jij dat (gaan) zien als iets positiefs? Net zoals Jakob Jozef een berisping gaf uit liefde?
- Heb jij groepen mensen in jouw leven gehad – en als je daaraan denkt, denk je alleen maar negatief, net zoals het beeld van de 'broers'?
- Durf je er van een afstand naar te kijken en dan te bedenken dat misschien niet iedereen in een groep een negatieve kijk op jou had?
- Geloof jij dat mensen kunnen veranderen? Dat een pester uit je jeugd nu misschien een man of vrouw van God kan zijn?
- Durf je de mensen te vergeven die een negatieve invloed op jouw leven hebben gehad? En durf je hen te gaan zien als onderdeel van het plan van God?
- Heb jij 'wegwijzers' in je leven? Probeer hen voor de geest te halen en te danken voor hun bestaan.
- Durf jij te vertrouwen op God als jouw weg niet gaat zoals jij zou willen?
